

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 25.08.2025

Mehmet Emin EKMEN**Mersin Milletvekili**

İsrail'in Gazze'de sürdürdüğü yıkıcı saldırılar sonucunda binlerce sivil hayatını kaybederken, Türkiye kamuoyu bu saldırılar karşısında somut yaptırımların devreye alınmasını uzun süredir talep etmektedir. Ancak bu beklentilere rağmen, Türkiye ile İsrail arasındaki doğrudan ve dolaylı ticaretin özellikle 2024 yılı boyunca büyük ölçüde sürdüğü, ihracatın yalnızca bazı kalemlerde kısıtlandığı ve İsrail ile bağlantılı şirketlerin gemilerinin Türkiye limanlarına giriş – çıkış yapmaya devam ettiği bilinmektedir.

Ticaret Bakanlığı tarafından 2024 Mayıs ayında duyurulan ihracat kısıtlamasına rağmen, İsrail bayraklı ya da İsrail bağlantılı gemilerin Türkiye limanlarını kullanabildiği, yük boşaltma ve transfer faaliyetlerini sürdürebildiği ulusal ve uluslararası basına yansımıştır. Bu süreçte, İsrail ordusunun Refah'a yönelik kara harekâtı, kamuoyundaki tepkileri artırmış ve hükümetin uyguladığı yaptırımların yetersizliği sert şekilde eleştirilmiştir.

Son olarak 21 Ağustos 2025 tarihinde kamuoyuna yansıyan haberlere göre, liman başkanlıkları tarafından İsrail ile bağlantılı gemilere yönelik örtük bir yasaklama süreci başlatıldığı, acentelerden İsrail'e ait olmadıklarına dair yazılı teminat istendiği bildirilmiştir.

33561

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Ancak bu uygulamanın henüz yazılı ve bağlayıcı bir genelge niteliği taşımadığı, idari ve siyasi belirsizlik taşıdığı yönünde değerlendirmeler bulunmaktadır.

Bu bağlamda, kararın zamanlaması, kapsamı, kamuoyundan gizli şekilde yürütülmesi ve etkinliği ciddi soru işaretlerine neden olmaktadır. Üstelik İsrail ile ticari ilişkilere dair karar alma süreçlerinin gecikmesi, Türkiye'nin dış politika söylemi ile ekonomik eylemleri arasındaki tutarsızlıkları derinleştirmekte hem etik hem diplomatik açıdan bir kırılma yaratmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye, İsrail'in Gazze'de sürdürdüğü saldırılara karşılık olarak ilk defa ne zaman limanlar üzerinden bir kısıtlama kararı almıştır? Bu kararlar hangi tarihli resmî belgelerle yürürlüğe konmuştur?
2. 2024 yılı Mayıs ayında açıklanan ihracat kısıtlamasına rağmen, İsrail ile bağlantılı gemilerin Türkiye limanlarını kullanmaya devam ettiği iddiaları doğru mudur? Doğruysa bu sürece neden müdahale edilmemiştir?
3. Ticaret Bakanlığı'nın İsrail bayraklı veya İsrail ile bağlantılı şirketlerin gemilerine yönelik liman erişimi kısıtlamasını yazılı bir genelge ile mi yoksa sözlü talimatla mı uygulamaya almıştır? Bu kararın hukuki temeli nedir?
4. Liman yetkililerinin, İsrail'le bağlantısı olmayan gemilerden yazılı teminat istemeye başlaması, hangi tarihte ve hangi mevzuat kapsamında yürürlüğe konmuştur?
5. Bugüne kadar Türkiye limanlarına giriş yapan ve İsrail bağlantılı olduğu tespit edilen kaç gemi tespit edilmiştir? Bunlardan kaç geri çevrilmiştir?
6. 2024 yılı itibarıyla Türkiye'den İsrail'e yönelik yapılan ihracatın ve ithalatın detayları nelerdir? Bu veriler, ticaret kısıtlamaları sonrasında hangi oranda değişmiştir?
7. Türkiye'nin İsrail'e doğrudan mal göndermemesi ancak malların üçüncü ülkeler üzerinden dolaylı olarak ulaştırılması gibi ticaret manevralarının önlenmesi için ne gibi adımlar atılmıştır?